

Adroddiad Blynyddol Cynghorwyr CBSP

Y Cynghorydd Alex Williams

Ward: Pencoed a Phen-prysg

Plaid: Annibynnol

Mae'r adroddiad hwn yn nodi fy ngweithgareddau allweddol ar gyfer y cyfnod rhwng 1 Gorffennaf 2024 a 7 Gorffennaf 2025. Mae'n cael ei ddarparu er gwybodaeth i'r holl etholwyr ac nid at unrhyw ddiben arall.

* Y farn a fynegir yn yr adroddiad hwn yw barn y Cynghorydd ac nid ydyw o reidrwydd yn adlewyrchu barn Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr. *

Y Rôl a Chyfrifoldebau

Yn ystod 2024/2025, rwyf wedi ymgymryd ag amrywiaeth o rolau yn y Cyngor yn ychwanegol at fy nghyfrifoldebau o gynrychioli trigolion Pencoed, Heol-y-Cyw a chymunedau llai Wern Tarw, Rhiwceiliog a Bryngarn wrth eu cynorthwyo ar ystod eang o faterion.

Cefais fy mhenodi'n Gadeirydd Pwyllgor Craffu a Throsolwg 1 a oedd yn craffu yn bennaf ar faterion sy'n ymwneud ag Addysg, y Blynyddoedd Cynnar a Phobl Ifanc.

Roeddwn hefyd yn aelod o'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Corfforaethol sydd â chyfrifoldeb cyffredinol am graffu ar berfformiad corfforaethol a chyllid y Cyngor.

O ganlyniad i gynnal y rolau hyn, eisteddais fel Aelod o Banel Ymchwil a Gwerthuso'r Gyllideb CBSP; y Grŵp Gwella Ysgolion a'r Bwrdd Gwella Gwasanaethau Cymdeithasol. Rwyf hefyd yn aelod o Gydbwyllgor Trosolwg a Chraffu Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Cwm Taf Morgannwg; Pwyllgor Rhianta Corfforaethol y Cabinet ac Is-Grŵp Diogelwch Cymunedol Pencoed.

Cyngor Llawn

Yn ystod y cyfnod adrodd, bu 12 cyfarfod Cyngor llawn y cyfrannais atynt.

Am fwy o wybodaeth am waith Cyngor Llawn Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, cliciwch [yma](#).

Pwyllgor Craffu a Throsolwg 1 – Addysg, y Blynyddoedd Cynnar a Phobl Ifanc

Cafwyd 7 cyfarfod o'r Pwyllgor sy'n ymdrin yn bennaf â materion sy'n ymwneud ag Addysg, y Blynyddoedd Cynnar a Phobl Ifanc. Mae'r materion a drafodwyd yn cynnwys:

- Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuenctid Pen-y-bont ar Ogwr a Gwasanaeth Cymorth Ieuenctid Pen-y-bont ar Ogwr
- Ymddygiad, Gwaharddiadau a Phresenoldeb Disgyblion
- Moderneiddio Ysgolion
- Strategaeth y Gyllideb 2025/26 a Chyllid Tymor Canolig
- Presenoldeb Disgyblion
- Diweddariad Cynllun Strategol y Gyfarwyddiaeth Addysg, Blynyddoedd Cynnar a Phobl Ifanc 2023-2026
- Teithio gan Ddysgwyr

Am fwy o wybodaeth am waith y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu 1, cliciwch [yma](#).

Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Corfforaethol

Mae wyth cyfarfod o'r Pwyllgor wedi cael eu cynnal ac mae'r materion a drafodwyd yn cynnwys:

- Y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig a'r Strategaeth Gyfalaf (Cyllideb)
- Monitro'r Gyllideb ac Adroddiadau Aldro Refeniw
- Cynllun Cyflawni Cynllun Corfforaethol; Perfformiad Corfforaethol a Hunanasesiad
- Grant Cyfleusterau i Bobl Anabl
- Trosolwg Aelodau'r Cabinet o'u Cyfeiriad Strategol a'u Blaenoriaethau ar gyfer y Flwyddyn i Ddod

Am fwy o wybodaeth am waith y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Corfforaethol, cliciwch [yma](#).

Presenoldeb

Yn y 30 cyfarfod y bu disgwyl i mi eu mynychu, rwyf wedi bod yn bresennol yn 27 ohonynt ac wedi gorfod anfon ymddiheuriadau ar gyfer 3 chyfarfod.

Atgyfeiriadau a Datblygu Aelodau

Yn ystod y cyfnod adrodd, rwyf wedi cefnogi trigolion Pencoed a Phen-prysg ar amrywiaeth o faterion ac wedi codi dros 100 o atgyfeiriadau ffurfiol gyda'r Cyngor drwy'r Porth. Mae hyn yn ychwanegol at godi materion yn ddyddiol yn uniongyrchol â swyddogion perthnasol a chysylltu'n ffurfiol â sefydliadau a rhanddeiliaid trydydd parti eraill ar ran preswylwyr a mynd i'r afael yn anffurfiol â dwsinau o faterion eraill y gofynnwyd i mi eu datrys.

Er mwyn fy ngalluogi i gyflawni fy rôl fel eich cynrychiolydd, rwyf wedi mynychu nifer o Weithgareddau Datblygu Aelodau sydd wedi fy helpu i sicrhau fy mod yn cael y wybodaeth ddiweddaraf.

Gweithgareddau Etholaethol

Mae'r Cyngor yn darparu mwy na 800 o wasanaethau, ac mae rôl Cynghorydd Bwrdeistref Sirol yn amrywiol. O'r atgyfeiriadau a wneuthum ar ran trigolion Pencoed a Phen-prysg, rwyf wedi ceisio cefnogi aelodau'r cyhoedd ar faterion sy'n amrywio o: -

- Gofal Cymdeithasol a Diogelu Oedolion a Phlant
- Addysg a Chymorth i Deuluoedd, Cludiant o'r Cartref i'r Ysgol, Anghenion Dysgu Ychwanegol a darpariaeth addysg cyfrwng Cymraeg
- Rheoli Gwastraff, Ailgylchu, Tipio Anghyfreithlon a Baw Cŵn
- Priffyrdd a Thrafnidiaeth gan gynnwys gosod arwyneb ffordd newydd, tyllau yn y ffyrdd, goryrru, parcio, teithio llesol, diogelwch ar y ffyrdd, goleuadau stryd ac arwyddion
- Tai Cymdeithasol a Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl
- Parciau a Meysydd Chwarae
- Hawliau Tramwy
- Cynllunio a Gorfodi Cynllunio
- Mannau Gwyrdd – Torri glaswellt a Gorchmynion Diogelu Coed
- Llifogydd a Draenio
- Treth Gyngor a Thaliadau Costau Byw
- Materion Rheoleiddiol gan gynnwys Llygredd Sŵn; Iechyd yr Amgylchedd; Diogelwch Tân
- Ymddygiad Gwrthgymdeithasol
- Gwasanaethau Profedigaeth

Rwyf hefyd yn Aelod o Bwyllgor Clwb Rygbi Heol-y-Cyw ac yn Drysorydd Neuadd Les Glowyr Pencoed.

Mentrau a Gweithgareddau Arbennig

Ymhlith y materion allweddol sy'n effeithio ar Ward Pencoed a Phen-prysg yr wyf wedi bod yn cefnogi preswylwyr i'w datrys ac yn gweithio gyda Chyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr arnynt y mae:

- Yr uchelgais gwerth miliynau o bunnoedd i adfywio canol tref Pencoed; pont ddeuol Penprysg Road; cau'r groesfan rheilffordd; a sicrhau bod unrhyw foratoriwm ar ddatblygiadau i'r gorllewin o'r rheilffordd yn parhau yn ar waith nes bod Hendre Road yn cael ei ehangu ac amwynderau cyhoeddus ym Mhencoed yn gwella.
- Materion cynllunio sy'n ymwneud â datblygiad mawr i'r dwyrain o Bencoed.
- Moderneiddio Ysgolion.
- Apeliadau cynllunio yn Rhiwceiliog.
- Trosglwyddo Asedau Cymunedol gan gynnwys tir yng Nghlwb Rygbi Heol-y-Cyw.

Y Cynghorydd: Alex Williams

Dyddiad: 07/07/25